

Kitabu cha Danieli - Nambari Arobaini na Moja

Huduma ya Kinabii ya Paulo: Kuunganisha Israeli ya Kale na Israeli ya Kiroho

Jeff Pippenger
2024-01-05

Mtume Paulo alikuwa kiungo cha kuunganisha kati ya Israeli wa zamani na Israeli wa kiroho, kwa kuwa huduma yake, jina lake, hali zake binafsi na kazi yake ya kinabii vyote vinashuhudia ukweli huu. Alijihesabu kuwa mdogo kuliko mitume wote, kwa kuwa alikuwa amewatesa watu wa Mungu.

Maana mimi ni mdogo kuliko mitume wote, sistahili kuitwa mtume, kwa sababu nilitesa kanisa la Mungu. 1 Wakorintho 15:19.

Jina alilopewa alipoongoka lilikuwa Paulo, linalomaanisha mdogo, kwa kuwa alikuwa mdogo zaidi kati ya mitume wote. Hata hivyo, jina lake la awali lilikuwa Saulo, linalomaanisha "aliyechaguliwa".

Ndipo Anania akajibu, Bwana, nimesikia kutoka kwa wengi habari za mtu huyu, jinsi alivyowatendea mabaya mengi watakatifu wako huko Yerusalemu; na hapa ana mamlaka kutoka kwa wakuu wa makuhani kuwafunga wote wanaolitia jina lako. Lakini Bwana akamwambia, Nenda zako; kwa maana huyu ni chombo kiteule kwangu, alichukue jina langu mbele ya Mataifa, na wafalme, na wana wa Israeli. Matendo ya Mitume 9:13-15.

Sauli alikuwa "chombo teule" cha kubeba injili kwa Mataifa, lakini kwanza ilimbidi aongoke na anyenyekezwe akawa Paulo (mdogo), kwa kuwa angehitaji kuwa mwenye nguvu. Paulo alielewa kwamba nguvu zake zilikuwa katika udogo wake, au udhaifu wake.

Na, ili nisije nikajivuna kupita kiasi kwa sababu ya wingi wa ufunuo, nilipewa mwiba mwilini, mjumbe wa Shetani kunipiga, ili nisije nikajivuna kupita kiasi. Kwa ajili ya jambo hili nalimsihi Bwana mara tatu, kwamba liondoke kwangu. Naye akaniambia, Neema yangu yakutosha; kwa maana nguvu yangu hukamilika katika udhaifu. Basi, kwa furaha kuu, nitajivuna zaidi katika madhaifu yangu, ili nguvu ya Kristo ikae juu yangu. Kwa hiyo napendezwa na madhaifu, na mashutumu, na mahitaji, na mateso, na dhiki kwa ajili ya Kristo; kwa maana ninapokuwa dhaifu, ndipo huwa na nguvu. 2 Wakorintho 12:7-10.

Sauli "aliteuliwa", lakini ili awe na nguvu alifanywa mdogo (Paulo). Alichaguliwa kupeleka Injili kwa Mataifa, lakini alikuwa ameteuliwa kwa sehemu kwa sababu ya maarifa yake ya Agano la Kale.

Hasa kwa sababu nakujua kuwa wewe ni mtaalamu wa desturi zote na maswali yaliyoko miongoni mwa Wayahudi; kwa hiyo nakuomba unisikilize kwa uvumilivu. Namna ya maisha yangu tangu ujana wangu—iliyokuwa hapo mwanzo miongoni mwa watu wangu wenyewe huko Yerusalemu—inajulikana na Wayahudi wote; ambao wamenijua tangu mwanzo, ikiwa

wangetoa ushahidi, kwamba kwa kufuata dhehebu kali zaidi la dini yetu niliishi kama Farisayo. Matendo ya Mitume 26:3-5.

Sauli alikuwa amefundishwa na Gamalieli, ambaye alichukuliwa kuwa mmoja wa walimu wakuu wa Maandiko ya Agano la Kale.

"Ombi hilo likakubaliwa, na 'Paulo akasimama juu ya ngazi, akawapungia watu kwa mkono.' Ishara ile ilivutia uangalizi wao, na haiba yake ikaamuru heshima. 'Na kulitokea kimya kikubwa; akasema nao kwa lugha ya Kiebrania, akisema, Enyi watu, ndugu na akina baba, sikilizeni utetezi wangu ninaoutoa sasa mbele yenu.' Sauti ya maneno yale ya Kiebrania yaliyozoeleka iliposikika, 'wakanyamaza zaidi,' naye katika ule utulivu wa wote akaendelea: "'Hakika mimi ni mtu Myahudi, mzaliwa wa Tarso, mji wa Kilikia, lakini nikalelewa katika mji huu miguuni pa Gamalieli, nikafundishwa sawasawa na taratibu kamilifu za sheria ya baba zetu, nami nikawa mwenye bidii kwa Mungu, kama ninyi nyote mlivyo leo.' Hakuna aliyeweza kukataa kauli za mtume, kwa kuwa mambo aliyoyarejea yalijulikana vyema na wengi waliokuwa bado wakiishi Yerusalemu." Matendo ya Mitume, 408.

Sauli hakuwa amechaguliwa kwa bahati nasibu, na mojawapo ya makusudi mahsusi ya huduma ya Paulo ilikuwa kuunganisha historia takatifu ya Israeli ya kimwili na historia takatifu ya Israeli ya kiroho. Sambamba na ukweli huu, aliandika sehemu kubwa ya Agano Jipya. Sura moja ya maandishi yake inaainisha nguzo za mfumo wa ujumbe wa malaika wa kwanza, na pia za mfumo wa ujumbe wa malaika wa tatu. Fungu hilo ni mnara katika historia ya Uadventista linalobainisha tofauti kati ya wenye hekima na wapumbavu katika mwanzo na mwisho wa Uadventista.

Sasa tunawaomba, ndugu, kwa ajili ya kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa kukusanyika kwetu pamoja kwake, kwamba msifadhaike upesi akili zenu, wala msitaharuki, si kwa roho, wala kwa neno, wala kwa barua ionekanayo kana kwamba imetoka kwetu, kana kwamba siku ya Kristo imekaribia. Mtu asiwadanganye kwa njia yoyote; kwa sababu siku ile haitakuja, usipokuja kwanza ukengeufu, na kufunuliwa yule mtu wa kuasi, mwana wa uharibifu; ambaye humpinga na kujinua juu ya kila kitu kijulikanacho kuwa Mungu au kinachoabudiwa, hata aketi hekaluni pa Mungu kama Mungu, akijionyesha kwamba yeye ni Mungu. Je, hamkumbuki ya kuwa, nilipokuwa bado pamoja nanyi, naliwaambia mambo haya? Na sasa mnajua kile kinachozuia, ili afunuliwe wakati wake. Maana siri ya uasi tayari inafanya kazi; ila yule azuiaye sasa ataendelea kuzuia, hata atakapoondolewa njiani. Ndipo yule mwovu atafunuliwa, ambaye Bwana atamteketeza kwa pumzi ya kinywa chake, na kumwagamiza kwa uangavu wa kuja kwake; huyo ambaye kuja kwake ni kufuatana na utendaji wa Shetani, pamoja na uwezo wote na ishara na maajabu ya uongo, na kwa udanganyifu wote wa uovu kwa hao wanaopotea, kwa sababu hawakupokea pendo la ile kweli ili waokolewe. Na kwa sababu hii Mungu atawapelekea nguvu ya upotovu, ili waamini uongo; ili wote wahukumiwe, wale wasiokuamini kweli, bali waliopendezwa na udhalimu. 2 Wathesalonike 2:1-12.

Muktadha wa kifungu hiki ni kuzingatia ni lini Kristo atarudi mara ya pili. Paulo anawakumbusha Wathesalonike kwamba tayari alikuwa amejibu wasiwasi huo hapo awali aliposema, "Je, hamkumbuki kwamba nilipokuwa bado pamoja nanyi naliwaambia mambo haya?" Paulo alikuwa akijaribu kuwazuia ndugu wasidanganywe kuhusu habari ya "kuja kwake Bwana wetu Yesu

Kristo, na kukusanyika kwetu pamoja kwake."

Wanahistoria wanabainisha kwamba nusu ya ujumbe wa William Miller ilitokana na utambuzi wake wa kipindi cha miaka elfu mbili na mia tatu kilicho katika Danieli sura ya nane, aya ya kumi na nne. Nusu nyingine ya ujumbe wake, ambayo wakati mwingine haitambuliwi, ni kazi yake ya kukanusha mafundisho ya uongo kuhusu kurudi kwa mara ya pili kwa Kristo.

Kutokana na mbinu ya uongo ya Kijesuiti, kulikuwa (na bado kuna) fundisho la uongo lililoenea sana ambalo William Miller alilipinga kwa uthabiti. Lilikuwa fundisho la uongo kwamba marejeo ya pili ya Bwana yalitanguliwa na miaka elfu ya amani iitwayo "milenia ya muda" ambalo Dada White pia alilipinga.

Kazi ya Miller pia ilikuwa ikithibitisha ukweli wa kurudi halisi kwa Kristo, kwa kupinga mawazo mbalimbali ya uongo kuhusu utawala wa miaka elfu yaliyotamalaki katika historia yake. Paulo anashughulikia Kurudi kwa Pili katika 2 Wathesalonike, hivyo kifungu hicho kilikuwa sehemu ya uelewa wa Miller kuhusu Kurudi kwa Pili kwa maana halisi. Sura hiyo ilikuwa "Kweli ya Sasa" kwa Miller.

Paulo anatambua mfuatano muhimu wa matukio yanayohusiana na Kuja kwa Pili, na pia anatoa mantiki ya kwa nini Wathesalonike hawapaswi kutarajia kurudi kwa Bwana katika maisha yao. Paulo anasema, "Sasa tunawaomba, ndugu, kwa ajili ya kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa kukusanyika kwetu kwake." Neno "beseech" linamaanisha kuhoji. Paulo anapambanua kwa mantiki vipengele vinavyohusishwa na Kuja kwa Pili na kuwaongoza wasikilizaji wake kupitia aina fulani ya uhojaji, ili kuwachochea kuchambua mantiki yake.

Muundo wa hoja yake ni kwamba kabla ya Kristo kurudi mara ya pili, upapa lazima utambulike na utawale, na kwamba kabla ya upapa kuingia katika historia lazima kuwe na uasi. Uasi huo ulikuwa bado wa wakati ujao, hivyo kuwasili kwa upapa kulikuwa hata baada ya hapo. Basi mtu angewezaje kudanganywa akadhani kwamba kurudi kwa Kristo kulikuwa karibu? Anatumia ishara kadhaa za upapa ili kubainisha ni nani hasa ile nguvu inayofunuliwa baada ya uasi. Anauita upapa "mtu wa dhambi," yule "mwovu," "mwana wa uharibifu" na "siri ya uasi." Dada White anaeleza wazi kwamba hizi zote ni alama zinazoutambulisha upapa.

Lakini kabla ya kuja kwa Kristo, mabadiliko muhimu katika ulimwengu wa dini, yaliyotabiriwa katika unabii, yalipaswa kutokea. Mtume akasema: "Msifadhaike upesi akilini, wala msitaharuki, si kwa roho, wala kwa neno, wala kwa waraka kama utokao kwetu, kana kwamba siku ya Kristo iko karibu. Mtu yeyote asiwadanganye kwa njia yoyote; maana siku hiyo haitakuja, isipokuwa kwanza uasi uje, na yule mtu wa dhambi afunuliwe, mwana wa uharibifu; yeye apingaye na ajikwezaye juu ya yote yaitwayo Mungu, au ya kuabudiwa; hata aketi kama Mungu katika hekalu la Mungu, akijionyesha kuwa yeye ndiye Mungu."

Maneno ya Paulo hayakupaswa kutafsiriwa vibaya. Haikupaswa kufundishwa kwamba yeye, kwa ufunuo maalum, alikuwa amewaonya Wathesalonike juu ya kuja kwa Kristo mara moja. Msimamo wa namna hiyo ungesababisha mkanganyiko wa imani; kwa maana kukatishwa tamaa mara nyingi hupelekea kutokuamini. Hivyo mtume aliwaonya ndugu wasipokee ujumbe wa namna hiyo kana kwamba unatoka kwake, naye akaendelea kusesitiza ukweli kwamba

nguvu ya kipapa, kama ilivyoelezwa waziwazi na nabii Danieli, bado ilipaswa kuinuka na kuanzisha vita dhidi ya watu wa Mungu. Hadi nguvu hii itakapokuwa imetekeleza kazi yake ya mauti na ya kufuru, ingekuwa bure kwa kanisa kutazamia kuja kwa Bwana wao. 'Je, hamkumbuki,' Paulo aliuliza, 'kwamba, nilipokuwa bado pamoja nanyi, naliwaambia mambo haya?'

Majaribu ya kutisha yalikuwa yakienda kuikumba kanisa la kweli. Hata wakati mtume alipokuwa akiandika, ile 'siri ya uovu' ilikuwa tayari imeanza kutenda kazi. Mambo ambayo yangetokea baadaye yangukuwa 'sawasawa na kutenda kwake Shetani, kwa uwezo wote na ishara na maajabu ya uongo, na katika udanganyifu wote wa udhalimu kwao wanaopotea.'

Kauli ya mtume kuhusu wale watakaokataa kupokea 'upendo wa ukweli' ni ya uzito wa pekee. 'Kwa sababu hii,' alitangaza juu ya wote watakaokataa kimakusudi ujumbe wa kweli, 'Mungu atawapelekea upotoshaji wenye nguvu, ili waamini uongo; ili wote wahukumiwe ambao hawakuamini kweli, bali walipendezwa na udhalimu.' Wanadamu hawawezi bila kuadhibiwa kukataa maonyo ambayo Mungu, kwa rehema, anawatuma. Kwa wale wanaoendelea kuyageuzia kisogo maonyo haya, Mungu huondoa Roho Wake, na kuwaacha kwa udanganyifu wanaoupenda. Matendo ya Mitume, 265, 266.

Ingawa Dada White anamtambulisha moja kwa moja "mtu wa dhambi," yule "mwovu," "mwana wa uharibifu" na "siri ya uasi" kutokana na andiko la Paulo, na kuuita "nguvu ya kipapa," anasema zaidi. Anabainisha kwamba alama hizi alizotumiwa na Paulo kumtambulisha papa wa Roma zilizotegemezwa katika Kitabu cha Danieli, aliposema, "Kwa hiyo mtume aliwaonya ndugu wasipokee ujumbe wa namna hiyo kana kwamba umetoka kwake, naye akaendelea kusesitiza kwamba nguvu ya kipapa, ilivyoelezwa kwa wazi kabisa na nabii Danieli, ilikuwa bado itainuka na kupiga vita dhidi ya watu wa Mungu. Hadi nguvu hii itakapokuwa imekamilisha kazi yake ya mauti na ya kukufuru, ingekuwa bure kwa kanisa kutazamia kuja kwa Bwana wao." Paulo aliweka msingi wa sehemu ya ujumbe wake kwa Wathesalonike iliyotambulisha upapa juu ya Danieli sura ya kumi na moja, aya ya thelathini na sita.

Na mfalme atatenda kama apendavyo; naye atajitukuza, na kujikweza juu ya kila mungu, naye atasema maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu; naye atafanikiwa hata ghadhabu itimie; maana yale yaliyokwisha kukusudiwa yatatimizwa. Danieli 11:36.

Wakati Paulo anamtambua papa "yeye apingaye na kujitukuza juu ya yote yanayoitwa Mungu, au yanayoabudiwa; hata aketi kama Mungu katika hekalu la Mungu, akijionyesha kwamba yeye ni Mungu," Paulo alikuwa akiparafraza maelezo ya nabii Danieli kuhusu "mfalme" aliyefanya "kulingana na mapenzi yake," na alijitukuza "yeye mwenyewe na" akajikweza "yeye mwenyewe juu ya kila mungu." Papa ndiye mfalme asemaye "mambo ya ajabu kinyume cha Mungu wa miungu," na papa ndiye nguvu ambayo inge "fanikiwa mpaka" "ghadhabu" ya kwanza "itimie" mwaka 1798.

Danieli sura ya kumi na moja, aya ya thelathini na sita, ni muhimu sana kueleweka kwa usahihi ili ongezeko la maarifa la mwaka 1989 lieleweke kwa usahihi. Kwa sababu hiyo, fundisho la uongo kwamba mfalme katika aya hiyo alikuwa Ufaransa, kama lilivyoanzishwa na Uriah Smith,

lilingizwa katika kizazi cha kwanza cha Uadventista (1863 hadi 1888). Smith alibadili maandishi ya aya ya thelathini na sita kutoka "mfalme yule" (ambayo ni upapa uliokuwa ukielezwa katika aya zilizotangulia) hadi "mfalme mmoja" (mfalme yeyote) ili kuhusisha Ufaransa usio na Mungu na sifa za mtindo wa ibada wa Roma, lakini hilo lilikuwa tu hatua ya kuanzia ya kuwasilisha nadharia yake pendwa kuhusu Uturuki kuwa mfalme wa kaskazini katika aya ya arobaini na kuendelea.

Shetani alianza mapema kuficha ukweli kwamba mfalme anayezungumziwa katika aya hiyo ni upapa, na ndiye Mtume Paulo anayetoa ushahidi wa pili wa ukweli huu, akithibitisha ushuhuda wa Danieli. Dada White alitoa ushahidi wa tatu.

Si tu kwamba Shetani alitafuta kuficha ukweli kwamba mfalme anayetajwa katika aya hiyo ni papa, bali kwa kuupotosha ukweli uliomo katika aya hiyo, Shetani pia alificha umuhimu wa kile ambacho "ghadhabu" katika aya hiyo iliwakilisha. Upapa uliotajwa katika aya hiyo ulipaswa kustawi hadi mwaka 1798, ulipopokea jeraha lake la mauti. Mwaka 1798 ndio mwisho wa miaka elfu mbili mia tano ishirini ya ghadhabu ya Mungu iliyotekelezwa dhidi ya ufalme wa kaskazini wa Israeli, iliyoanza mwaka 723 KK.

Ikiwa Uadventista ungekuwa umetetea na kudumisha "nyakati saba" mnamo 1863, ingekuwa karibu haiwezekani kwa Uriah Smith kuponyoka na upuuzi kama huo kuhusu aya ya thelathini na sita, kwa kuwa "ghadhabu" ingekuwa imeeleweka kuwa inawakilisha ghadhabu ya kwanza ya Mungu ya "nyakati saba", hivyo isingekuwa na uhusiano wowote kabisa na Ufaransa. Kuongezeka kwa maarifa mwaka 1989 kunaungwa mkono na Paulo katika kifungu hicho, na kwa sababu hii, onyo la Paulo katika kifungu hicho kuhusu wale wasiupokea upendo wa kweli, bali wanaopokea udanganyifu mkubwa, ni kwamba hufanya hivyo kwa kukataa kweli anazoziwasilisha Paulo katika kifungu hicho. Mojawapo ya kweli hizo ni utambulisho sahihi wa mfalme wa kaskazini katika Danieli sura ya kumi na moja, aya ya arobaini hadi ya arobaini na tano.

Katika kifungu hicho, baada ya Paulo kumtambua papa wa Roma, anatambua mfululizo wa matukio ya mwisho wa dunia yanayoelekea kwenye Kuja kwa Pili kwa Kristo, ambayo ndiyo mada ya kifungu hicho. Anasema, "Ndipo yule Mwovu atafunuliwa." Huyu "mwovu" ni papa, "ambaye Bwana atamteketeza kwa pumzi ya kinywa chake, na atamwangamiza kwa mwangaza wa kuja kwake." Kisha Paulo anasema, "Hata huyo, ambaye kuja kwake ni baada ya kazi ya Shetani pamoja na nguvu zote na ishara na maajabu ya uongo." Yesu ndiye yule "ambaye kuja kwake ni baada ya kazi ya Shetani."

Utendaji wa miujiza wa Shetani ni kipindi kinachoanzia Sheria ya Jumapili inayokaribia, hadi Mikaeli atakaposimama na mlango wa rehema kwa wanadamu utakapofungwa. Shetani hatatenda miujiza yoyote wakati wa Mapigo Saba ya Mwisho yanayomwagwa kuanzia kufungwa kwa mlango wa rehema hadi Kristo atakaporudi.

Asema Kristo, "Kwa matunda yao mtawatambua." Ikiwa wale ambao kupitia wao uponyaji unafanywa, kwa sababu ya maonyesho haya, wana mwelekeo wa kuhalalisha kupuuzwa kwao sheria ya Mungu na kuendelea katika kutotii, ijapokuwa wana uwezo wa aina yoyote na wa kadiri yoyote, haimanishi kwamba wana nguvu kuu za Mungu. Kinyume chake, hizo ni

nguvu za kutenda miujiza za mdanganyifu mkuu. Yeye ni mvunjaji wa sheria ya maadili, na hutumia kila hila awezavyo kuwapofusha watu wasiione tabia ya kweli ya sheria hiyo. Tumeonywa kwamba katika siku za mwisho atafanya kazi kwa ishara na maajabu ya uongo. Naye ataendelea na maajabu haya hadi mwisho wa wakati wa rehema, ili ayatumie kama ushahidi kwamba yeye ni malaika wa nuru na si wa giza." Ufafanuzi wa Biblia wa Waadventista Wasabato, juzuu ya 7, 911.

Paulo anabainisha kwamba kutakuwepo uasi utakaotangulia kufunuliwa kwa upapa, na kwamba kuja kwa mara ya pili kwa Kristo kutatokea "baada ya" kazi ya ajabu ya Shetani. Kazi ya ajabu ya Shetani huanza wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani, na hukoma wakati wa kufungwa kwa mlango wa rehema na kuwasili kwa mapigo saba ya mwisho. Kazi ya ajabu ya Shetani huanza wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani.

"Kwa amri inayolazimisha utekelezwaji wa taasisi ya Upapa, kinyume na sheria ya Mungu, taifa letu litajitenga kikamilifu na uadilifu. Wakati Uprotestanti utakaponyosha mkono wake kuvuka pengo kushika mkono wa mamlaka ya Kirumi, na utakapovuka shimo kuu kushikana mikono na Uspiritizimu, wakati, chini ya ushawishi wa muungano huu wa mara tatu, nchi yetu itakapoikana kila kanuni ya Katiba yake kama serikali ya Kiprotestanti na ya kijamhuri, na itakapoweka utaratibu wa kueneza uongo na udanganyifu wa kipapa, ndipo tutajua kwamba wakati umefika wa utendaji wa ajabu wa Shetani na kwamba mwisho umekaribia." Ushuhuda, juzuu ya 5, 451.

Sheria ya Jumapili ni mwisho wa ufalme wa sita, mnyama wa nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu. Mnyama wa nchi alianza kutawala mwishoni mwa kipindi cha miaka elfu moja mia mbili na sitini ya utawala wa kipapa, mwaka 1798. Hivyo, upapa ulifunuliwa mwaka 538, ingawa kazi yake ya kuchukua udhibiti wa dunia ilikuwa tayari ikiendelea Paulo alipoyaandika maneno yake. Kabla ya mwaka 538, kungekuwapo uasi uliotangulia kufunuliwa kwa yule mtu wa dhambi, akiketi katika hekalu la Mungu.

Uasi ulionyeshwa na kanisa la Pergamo wakati kanisa la Kikristo lilipofanya muafaka na dini ya kipagani, kama ilivyoashiriwa na Mfalme Konstantino. Paulo alikuwa akibainisha alama za kinabii ambazo lazima zitokee kabla ya Kuja kwa Pili kwa Kristo. Baada ya kurudia yale aliyokuwa amewafundisha Wathesalonike hapo awali, kisha anauliza kama hawakukumbuka kwamba alikuwa amekwisha kuwafundisha kweli hizi? Kisha anawakumbusha kwamba wanapaswa pia kukumbuka kwamba aliwafundisha kuwa kuna nguvu ambayo "withholdeth" upapa "that" upapa "might be revealed in his time?" Neno "withholdeth" linamaanisha kuzuia. Neno "withholdeth" baadaye katika kifungu hicho hicho limetafsiriwa kuwa "now letteth."

Kifungu hiki kwa hivyo kinawakilishwa kwa usahihi kama ifuatavyo: "Na sasa mnajua ni nini kinachozuia upapa, ili upapa ufichuliwe kwa wakati wake. Kwa maana siri ya uasi (upapa) tayari inatenda kazi; ila yule ambaye sasa anazuia upapa ataendelea kuuzuia upapa hata atakapoondolewa njiani." William Miller alipotambua kifungu hiki katika Wathesalonike alitambua kwamba nguvu iliyozuia upapa kupanda kwenye kiti cha enzi cha dunia mnamo mwaka 538 ilikuwa Roma ya kipagani, na kwamba Roma ya kipagani ingezuia kuibuka kwa mamlaka ya kipapa, hadi Roma ya kipagani "iondolewe njiani."

Katika miaka kumi na miwili nilipokuwa mdeisti, nilisoma historia zote nilizoweza kupata; lakini sasa niliipenda Biblia. Ilifundisha kuhusu Yesu! Lakini bado kulikuwa na sehemu nyingi za Biblia ambazo hazikuwa wazi kwangu. Mwaka 1818 au 19, nilipokuwa nikizungumza na rafiki niliyemtembelea, na ambaye alinijua na alikuwa amenisikia nikizungumza nilipokuwa mdeisti, akauliza, kwa namna yenye kuashiria, 'Unafikiriaje kuhusu andiko hili, na lile?' akirejelea yale maandiko ya zamani niliyoyapinga nikiwa mdeisti. Nikaelewa nia yake, nikajibu—'Ukinipa muda, nitakuambia yanamaanisha nini.' 'Unahitaji muda wa kiasi gani?' 'Sijui, lakini nitakuambia,' nikajibu, maana sikuweza kuamini kwamba Mungu alikuwa ametoa ufunuo usioeleweka. Hapo ndipo nikaazimia kujifunza Biblia yangu, nikiamini ningeweza kujua Roho Mtakatifu alimaanisha nini. Lakini mara tu nilipoweka azimio hilo, wazo likanijia—'Iwapo utakuta kifungu ambacho huwezi kukielewa, utafanya nini?' Njia hii ya kujifunza Biblia ikaniijia akilini: Nitachukua maneno ya vifungu hivyo, na kuyafuatilia kote katika Biblia, na kwa njia hiyo kujua maana yake. Nilikuwa na Cruden's Concordance, ambayo nadhani ndiyo bora zaidi duniani; kwa hiyo nikachukua hiyo na Biblia yangu, nikaketi mezani, wala sikusoma kitu kingine chochote, isipokuwa magazeti kidogo, kwa kuwa nilikuwa nimeazimia kujua Biblia yangu inamaanisha nini.

Nilianza na Mwanzo, nikasoma polepole; na nilipofika kwenye andiko ambalo sikuweza kulielewa, nilitafuta katika Biblia ili kujua maana yake. Baada ya kupitia Biblia kwa njia hii, ee, jinsi ukweli ulivyoonekana ukiwa angavu na mtukufu! Niligundua kile ambacho nimekuwa nikiwahubiria. Niliridhika kwamba nyakati saba ziliishia mwaka 1843. Kisha nikafika kwenye siku 2300; zikanifikisha kwenye hitimisho lilelile; lakini sikuwaza hata kidogo kugundua ni lini Mwokozi atakuja, wala sikuweza kuamini hilo; lakini nuru ilinipiga kwa nguvu kiasi kwamba sikujua la kufanya. Sasa, nilifikiri, lazima nivae vichocheo na mkanda wa kuzuia; sitakwenda haraka kuliko Biblia, wala sitabaki nyuma yake. Chochote kile ambacho Biblia inafundisha, nitakishikilia. Lakini bado kulikuwa na maandiko mengine ambayo sikuweza kuyafahamu.

Hayo yanatosha kuhusu njia yake ya jumla ya kujifunza Biblia. Katika tukio jingine alieleza njia yake ya kuamua maana ya andiko lililo mbele yetu—maana ya 'kile cha kila siku.' 'Niliendelea kusoma,' akasema, 'wala sikuweza kupata mahali pengine popote palipolitajwa, ila katika Danieli. Kisha nikachukua yale maneno yaliyohusiana nalo, "kuondoa." Ataondoa kile cha kila siku, "tangu wakati kile cha kila siku kitakapoondolewa," n.k. Nikaendelea kusoma, nikadhani sitapata nuru juu ya andiko hilo; hatimaye nikafika 2 Wathesalonike 2:7-8. "Maana ile siri ya uasi sasa yatenda kazi; ila yule azuiaye sasa ataendelea kuzuilia hata atakapoondolewa njiani, ndipo yule mwovu atadhihirishwa," n.k. Na nilipofika kwenye andiko hilo, Ee, ukweli ulionekana wazi na mtukufu jinsi gani! Hapo ndipo ilipo! Hicho ndicho "kile cha kila siku!" Basi sasa, Paulo anamaanisha nini kwa "yule azuiaye sasa," yaani anayezuia? Kwa "mtu wa dhambi," na "yule mwovu," kinachomaanishwa ni Upapa. Basi, ni nini kinachozuia Upapa kufunuliwa? Naam, ni Upagani; basi, "kile cha kila siku" lazima kimaanishe Upagani.' William Miller, Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65, 66.

Bila kuelewa kwamba “kile cha kila siku” katika kitabu cha Danieli kilikuwa ishara ya upagani, Miller angepata ugumu mkubwa kuunda misingi ambayo aliujengea mfumo wake wa kinabii. “Kile cha kila siku” kinatajwa mara tano katika kitabu cha Danieli, na daima hufuatiwa na ishara

ya upapa. Ushahidi kwamba “kile cha kila siku” katika kitabu cha Danieli ni upagani unapatikana katika barua ya Paulo kwa Wathesalonike. Mojawapo ya maonyo makali zaidi katika Neno la Mungu limo hapo, kwa maana hapo Paulo anasema wazi kwamba wale wasioupanda ukweli watapelekewa udanganyifu wenye nguvu. Ukweli uliowekwa kimakusudi katika Wathesalonike ulikuwa utambulisho wa uhusiano kati ya upagani na upapa, na kuukataa ukweli huo ni kuhakikisha kwamba udanganyifu wenye nguvu utakuwa ni matokeo ya kukataa huko.

Tutaendelea na mada hii katika makala ijayo.

Simameni wenyewe, mkastaajabu; pigeni kelele, na kulia; wamelewa, lakini si kwa divai; wanayumba-yumba, lakini si kwa kileo. Kwa maana Bwana amewamiminia roho ya usingizi mzito, naye ameyafumba macho yenu; manabii na wakuu wenu, waonaji, amewafunika. Nayoyote ya yote yamekuwa kwenu kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri, wanachompa mtu aliyeelimika, wakisema, Tafadhali, soma hiki; naye husema, Siwezi; kwa maana kimetiwa muhuri; na kile kitabu hupewa yeye asiyeelimika, wakisema, Tafadhali, soma hiki; naye husema, Mimi sijaelimika. Kwa hiyo Bwana akasema, Kwa sababu watu hawa hunikaribia kwa vinywa vyao, na kwa midomo yao huniheshimu, lakini wameiepusha mioyo yao mbali nami, na hofu yao kunielekea imefundishwa kwa amri za wanadamu; kwa hiyo, tazama, nitaendelea kufanya kazi ya ajabu kati ya watu hawa, naam, kazi ya ajabu na ya kushangaza; kwa maana hekima ya wenye hekima wao itaangamia, na ufahamu wa watu wao wenye busara utafichwa. Ole wao watafutao kwa kina kuificha shauri yao kutoka kwa Bwana, na matendo yao yako gizani, nao husema, Ni nani atuonaye? na ni nani atujuae? Hakika kugeuza kwenu mambo juu chini kutahesabiwa kuwa kama udongo wa mfinyanzi; je! kazi itasema juu yake aliyeifanya, Hakunifanya? au kitu kilichoumbwa kitamwambia yeye aliyekiumba, Hakuwa na ufahamu? Isaya 29:9–16.